

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-68I736-III/11/JA

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Warszawa, 15.09.2011 r.

Pani
Jolanta Fedak
Minister Pracy
i Polityki Społecznej

szanowna Pani Minister

Uprzejmie informuję, że do Rzecznika Praw Obywatelskich napływają skargi (kopia przykładowego listu w załączeniu) od osób, których rodziny znajdują się w trudnej sytuacji materialnej, a mimo to nie mogą liczyć na żadną pomoc finansową państwa z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń rodzinnych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) zasiłek rodzinny przysługuje wówczas, gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 504,00 zł, a w sytuacji gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne dochód ten nie może przekroczyć kwoty 583,00 zł. Progi dochodowe będące podstawowym warunkiem uzyskania prawa do świadczeń rodzinnych nie uległy zmianie od wejścia w życie ustawy o świadczeniach rodzinnych, to jest od 1 maja 2004 r. pomimo, że art. 18 ustawy o świadczeniach rodzinnych stanowi, iż progi dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin.

Tak niskie kryterium dochodowe na osobę w rodzinie powoduje, że pomoc finansową w postaci świadczeń rodzinnych mają szansę otrzymać jedynie rodziny skrajnie ubogie. Z danych statystycznych publikowanych przez kierowany przez Panią Minister resort w corocznych „Informacjach o realizacji świadczeń rodzinnych” wynika jednoznacznie, iż utrzymywanie progu dochodowego w niezmienionej wysokości przez okres 7 lat powoduje drastyczny spadek

zarówno liczby osób uprawnionych do świadczeń rodzinnych jak i liczby wypłaconych zasiłków rodzinnych. Przykładowo:

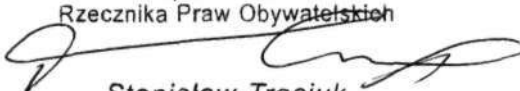
- w 2008 r. przeciętnie miesięcznie wypłacono 3768,3 tys. zasiłków - o 13,2% mniej niż w roku 2007,
- w 2009 r. przeciętnie miesięcznie wypłacono 3314,9 tys. zasiłków - o 12% mniej niż w roku 2008,
- w 2010 r. przeciętnie miesięcznie wypłacono 3303,3 tys. zasiłków - o 9,4% mniej niż w roku 2009,
- w II kwartale 2011 r. przeciętnie miesięcznie wypłacono 2845,9 tys. zasiłków.

Analiza powyższych danych pozwala stwierdzić, że liczba wypłaconych zasiłków wciąż spada, a tendencja taka, w opinii Rzecznika, musi budzić zaniepokojenie, gdyż nie jest ona wynikiem realnego wzrostu dochodów rodzin, lecz efektem braku waloryzacji ustawowych progów dochodowych. Powstaje zatem uzasadniona wątpliwość co do pełnego zakresu realizacji dyrektywy wynikającej z art. 71 ust. 1 Konstytucji RP, z której wynika nakaz udzielania przez władze publiczne szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o przedstawienie stanowiska w tej sprawie.

Załącznik 1

z przeziębieniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich